

GJUTERIAKTUELLT FRÅN SVENSKA
JÄRN- OCH METALLGJUTERIERS FÖRENING

NR 4/2012 • Box 137, 231 32 Trelleborg • info@sjmf.se

Lättsmält

God Jul
&
Gott Nytt År 2013

TVÄTTAD NATURSAND AV HÖGSTA KVALITET

Tag kontakt med oss på Brogårdsand eller besök vår hemsida för mer information om vårt breda sortiment.

**GJUTERI
INDUSTRI**

**BYGG
INDUSTRI**

**VATTEN-
RENING**

**SPORT &
FRITID**

Brogård sand AB

– en beprövad kvalitetsprodukt sedan 1954!

Tel: 036-410 45 | www.brogardsand.se

GiAB

Gjuteri & industriteknik i Halmstad AB

Våra produkter förbättrar era

Ympmedel Segjärnsbehandling Legeringstråd

FerroPem

Groupe Ferro Atlántica

Svarvaregatan 10, 302 50 Halmstad, Tel 035-10 64 84, Fax 035-10 64 89, info@giab.nu, www.giab.nu

INNEHÅLL

Synpunkten	3-4
Företagsronden	4
AGE-Metall	5
Mässaktuellt	7
Företagsronden	8
Företagsronden	9
Suncab får ny VD	9
Aktuellt från Gjuteriföreningen	9
Aktuell bedömning, från SEB	10
Hästveda Gjuteri säljs	11
Nytt från SIS	15
Elmia Subcontractor	16-17
Studieresan till Tyskland	19
25-års helgjuten erfarenhet	20-21
Aktuellt från kansliet	23

ANNONSÖRER

AGE-Metall AB
 Brogård Sand AB
 Carbomax
 Frid Metall AB
 GiAB
 HYBE Maskin AB
 Karlebo
 Sibelco Nordic
 Soundseal AB
 Stena Aluminium

LÄTTSMÄLT UTGES AV SVENSKA JÄRN-
OCH METALLGJUTERIERS FÖRENING

Redaktör och ansvarig utgivare
 Gert-Ove Ellström

Redaktion och kansli:
 GTG Nordic AB, Box 137
 231 32 Trelleborg
 Tel: 070-595 09 20
 info@sjmf.se

Förbundsordförande:
 Stefan Eldin, AGE-Metall AB
 Hejargatan 3 A, 632 26 Eskilstuna
 Tel: 016-14 84 30
 info@agemetall.se

Förbundsjurist:
 Per-Åke Fredricksson
 Magasinsgatan 8, 671 31 Arvika

Förbundsdirektör:
 Gert-Ove Ellström
 Box 137, 231 32 Trelleborg
 Tel: 070-595 09 20
 gertove@sjmf.se

Produktion:
 NÄRKETRYCK AB
 Box 108, 694 23 HALLSBERG
 info@narketryck.se

Bilder och artiklar är delvis hämtade från Metal Supply

Omslagsbild: Vinterns lugn har anlänt till Tällberg i Dalarna.

Foto: Gunnar H Svensson

Syn- punkten

Hej igen!

Vi börjar nära oss jul och detta är den sista "Lättsmält" för året. Ingen har väl kunnat undgå alla varsel som

det skrivs om i tidningar och pratas om i radio/tv. En ny lågkonjunktur verkar vara på gång, inte så långt efter den förra som var 2008/2009. Konjunkturinstitutets månatliga barometer går nedåt för andra månaden i rad. Den mäter uppskattade förväntningar i framtiden och den ekonomiska situationen för både företag och privatpersoner.

Jag tycker att hela 2012 har varit väldigt segt på något sätt. Vår omsättning sjunker med cirka 18 % 2012 jämfört med 2011. Den branschen som våra största kunder finns i, tunga lastbilar, sjönk försäljningen de första 10 månaderna i år med drygt 7 %. Det största tappet vi har är alla mindre kunder som inte köper något alls eller väldigt lite. Det är svårt att hitta nya marknader och kunder, det märktes även på "ELMIA Subcontractor", inte en enda förfrågan eller dylikt, som det brukar vara. Men som vanligt var det mycket säljare i farten, ett gyllene tillfälle även för dem att marknadsföra sig, med alla underleverantörer på samma ställe.

Enligt SCB så kommer investeringsvolymen inom industrisektorn att fortsätta öka 2012. Årets investeringar vän-

tas uppgå till 57,5 miljarder och investeringsvolymen förväntas öka med 9 % jämfört med i fjol. Nästa år förväntas investeringsvolymen minska med 3 % och investeringarna väntas uppgå till 54,0 miljarder. Det låter inte så farligt, det är ju positivare siffror än 2010. Här i Eskilstuna har vi en lokal aktör som heter Eskilstuna Fabriksförening som har cirka 100 företag som medlemmar, och ¼ är tjänsteföretag. De gör varje kvartal en konjunkturbedömning inom den tillverkande industrin. Parameterar är konjunktur, nya förfrågningar, orderingång, orderstock, likviditet, lönsamhet och personal. Alla parametrar visar nedgång inför det 4:e kvartalet och de indikerar en av de största försämringar sedan 2008.

Ett ljus i mörkret är Företagarnas företagsbarometer, som visar att 25 % av de som svarade på enkäten tänker anställa nya medarbetare under det kommande året. I samma undersökning så tror 60 % att det finns goda chanser att expandera på något längre sikt.

Finansminister Anders Borg och finansmarknadsminister Peter Norman gör mycket tuffa utspel mot bankerna. Jämför banktjänstemännen med dammsugarförsäljare. Bankerna får i mycket hårda ord höra kritik mot vinstnivåer och höga bolåneräntor. Jag tycker att det stämmer, försöker själv få ned räntorna på firman men det verkar vara omöjligt.

Sverigedemokraterna är också i hetluften. Tidningen Expressen hade kommit över en film där Erik Almqvist, som är ekonomisk-politisk talesman för SD och Kent Ekeröth rättspolitisk talesman var inblandade i bråk/

Fortsättning på nästa sida

diskussion. Nu har bägge avgått eller tagit time-out från sina poster i SD. Nu är det en förundersökning på gång gällande misshandel och hets mot folkgrupp. Trots att partiet är i kris efter alla skandaler får SD högt stöd i opinionssiffror som publicerades idag. De har nu stöd av väljarkåren med 8,6 %. En uppgång med 2,1 %.

Stefan Löfven har också problem. I programmet Kalla Fakta granskar man de försvunna JAS-miljonerna. IF Metall utpekade som inblandad i en korrupsionshärva tillsammans med SAAB när Sydafrika köpte JAS-plan. I samband med köpen skulle det Sydafrikanska metallfacket Numsa få 10 miljoner till en industriskola om de stödde förslaget till att köpa JAS-plan. Nu blev det ingen skola, men man misstänker att 40 miljoner har betalats ut till Numsas förre för-

bundsordförande Moses "Mos" Mayekiso. Nu har Sydafrika själva tillsatt en utredning angående vem som fick pengarna och vem som betalade ut dem. Det visar sig väl vad de kommer fram till, om de nu får arbeta ostört, för det är mycket pengar som står på spel.

Nu är det ju snart jul och jag läste att julskinkan tar slut före jul, så man får väl vara ute i god tid om man vill ha tag på en skinka. I år blir det ju lite extra ledigt över jul och nyår när helgerna ligger som de gör. Med detta får jag önska alla medlemmar en God Jul och ett Gott Nytt År.

*Hälsar er ordförande
Stefan Eldin*

Företagsronden

Miljöförsäkring – ny försäkring från Säkra!

I Sverige sker det årligen cirka 2.000 olyckor och tillbud där kemiska ämnen som är skadliga för miljön, växt- och djurliv samt människors hälsa är inblandade. Vid många av olyckorna har brandsläckvatten bidragit till negativ miljöpåverkan, då detta innehåller en mängd olika giftiga ämnen. Ofta sker olyckor snabbt och oförutsägbart och de leder nästan alltid till en negativ påverkan på miljön. Effekterna kan bli både aktuta och långvariga.

Marknadens traditionella egendoms- och miljöansvarsförsäkringar har i många fall visat sig inte ge fastighetsägare och företag ett fullständigt skydd i samband med skador på egen egendom och miljön. Chartis miljöförsäkring EnviroPro är framtagen för att skydda försäkringstagaren mot dessa risk-exponeringar. Villkoret är anpassat till att följa den ständigt föränderliga miljölagstiftningen och ge ett komplett skydd enligt EU-direktivet om utvidgat miljöansvar.

Omfattning

- Sanerings- och återställandekostnader inom egen samt tredje mans egendom
- Föreningensrelaterade person- och saksador
- Tredjemansansvar såväl som myndighetsföreläggande vid föreningsskada
- Skador som uppkommer från gradvisa, plötsliga eller oförutsedda föreningar
- Återställande, återuppbyggnad och kompenserande åtgärder vid biodiversitetsskada
- Försvars- och utredningskostnader

Kontakta nedanstående för ytterligare information.

Jan-Åke Classon
Försäkringsmäklare
Säkra Vätterstaden AB
Östra Storgatan 10, 553 21 Jönköping
Telefon 036-34 64 70 • Direkt 036-34 64 71
Mobil 0708-12 13 71 • Telefax 036-34 64 79
jan-ake.classon@sakra.se • www.sakra.se

Gjuteriet som håller formen även efter 50 år!

Namnet AGE-Metall kommer från grundaren Artur Gustavsson från Eskilstuna. Han startade gjuteriet 1955. Bröderna Göran, Lennart och Stefan Eldin tog över bolaget 1984 och har sedan dess drivit bolaget som ett modernt gjuteriföretag. Sedan 2006 är Lennart och Stefan ägare till företaget.

Förutom att Stefan Eldin är ordförande i SJMF sedan 2011 är han också engagerade i VilstaGruppen som är ett välfungerande nätverk som ständigt växer. Nätverket har 160 medlemsföretag inom både tjänste- och producerande företag och allt från enmansföretagare till koncernföretag, alla belägna i Eskilstuna kommun. Det är ett nätverk som satsar på medlemsnytta inom Utbildning, Nätverk och Avtal.

Värdebegreppen för AGE-Metall är Kvalité – Miljö och Service.

Kvalité

Företaget har 50 års erfarenhet att leverera till fordonsindustrin som står för cirka 85 % av AGE metalls produktion.

Fordonsindustrins högt ställda krav på kvalité har bidragit till att urveckla företagets eget kvalitetstänkande.

En förutsättning för kvalitetsutveckling är en fortlöpande teknikutveckling. Ett exempel på detta är det senaste tillskottet 2012 en CNC-maskin, OKUMA LB 300. Denna maskin har inneburit att man ytterligare kan effektivisera efterbearbetningen.

Företaget är certifierade enligt SS-EN 9001.

Service

Företagets närhet till sin kundkrets upplevs väldigt positivt under upphandlingar med tekniska lösningar som skall presenteras, men det innebär även utmärkta logistiska lösningar.

Företagets egen prototyp tillverkning har visat sig vara en förutsättning för att lösa komplicerade problem som andra har gått bet på.

En viktig konkurrensfördel är att företaget är specialiserat på korta serier med mycket höga kvalitetskrav.

Miljö

Man är mycket medveten om att miljökraven kommer att öka ganska markant i framtiden. Framför allt när det gäller energianvändningen. Därför har AGE-Metall investerat i 3 nya ugnar som minskar elförbrukningen med cirka 10 %. Företaget är certifierade enligt, SS-EN ISO 14001.

Man är också övertygade om att företaget måste drivas med god lönsamhet, vilket AGE-Metall också har gjort under de senaste åren. Detta för att möjliggöra de investeringar som kommer vara nödvändiga framöver för att fortsatt kunna leva upp till de högt ställda krav kunderna har på företaget. Men även för att leva upp till de förväntade kraven som kommer från myndigheterna framöver.

En framtida investering som ligger i linje med företagets målsättning och krav är en formautomat.

Med denna framtidstro är vi från redaktionen övertygade att AGE-Metall med personal kommer att hålla formen – även de kommande 50 åren.

Faktaruta om AGE-Metall AB

	2011	2010	2009
Om-sättning	22,8 Milj	20,2 Milj	14,9 Milj
Resultat	791 tkr	305 tkr	300 tkr
Antal anställda	15	15	13
Vinst-marginal	5,1 %	4,7 %	3,1 %

Några av våra
samarbetspartners...

NEUHOFF

GIESSEREI- und
FÖRDERTECHNIK GmbH

Processteknik för kallhårdande
form- och kärnsand

Våra uppskattade ackumulerande rullbanor för flexibilitet och livslängd.

Service & reparation av
induktionsugnar

Vibrationsteknik i tungviktsklass

Sensor control

Utrustningar & kompetens för bästa formsand

☎ 035-444 00

Blomängsvägen 32
305 93 Halmstad

Med engagemang för sand, järn, stål & metall

WWW.HYBE.SE

Soundseal ab

Soundseal ab • Box 127 • 305 05 Getinge • Tel 035-580 05 • Fax 035-583 05
www.soundseal.se • E-post. info@soundseal.se

Metallimpregnering

- Ledande i Norden inom metallimpregnering på lego.
- Tätar mikroporositet i alla typer av gjutgods och sintergods med miljövänlig regenererbar metakrylatplast i Cascade-processanläggning med återvinning.
- Vi kan även erbjuda information om tätningssystem i olika versioner och storlekar.

Tätningkvot:

- Tempområde: -150° - +200°
- Trycktäthet: 1000 bar
- Kemiskt motstånd
- Fluorescerande
- Korrosionsskydd
- Dokumentering

Godkännande:

- US Navy MIL-II-17563 B
- Lloyds' Reg/Ship. MAT/GEN/002
- Brittisk Standard: BS 5750: Part2:1987
- Underwriters Laboratory Inc. MH16455
- British Admiralty

Mässaktuellt 2013

29 maj–30 maj 2013

Scandinavian Coating 2013

(Svenska Mässan i Göteborg)

Scandinavian Coating - Nordens enda heltäckande ytbehandlingsmessa Scandinavian Coating lanserades 2011 och är Nordens ledande ytbehandlingsmessa.

6 maj–9 maj 2014

Elmia Automation 2014

(Jönköping)

Succémässor återkommer till Elmia 2014 Elmia Automation och Elmia Svets och Fogningsteknik tillbaka 2014 Branschernas, besökarnas och utställarn.

6 maj–9 maj 2014

Elmia Svets 2014

(Jönköping)

Succémässor återkommer till Elmia Elmia Automation och Elmia Svets och Fogningsteknik tillbaka 2014 Branschernas, besökarnas och utställarnas ön.

20 maj–23 maj 2014 Automatica

(Messe München, Tyskland)

Internationell mässa i München för robotautomatisering.

17 mars–20 mars 2013

Blech India

(Mumbai, Indien)

Indisk mässa inom plåtbearbetning.

16 sep–21 sep 2013

Sweissen & Sneiden

(Essen, Tyskland)

En av världens största mässor inom svetsning går av stapeln i Essen.

Företagsronden

Ny jättehärlva inom skrotbranschen

Det har uppdagats att nio skrot-handlare ska ha sålt skrot för 85 miljoner kronor och inte skattat för det, nu startar rättegången i Jönköpings län

En av de största skattehärvorna någonsin i Jönköpings län. Har uppdagats, nio skrothandlare ska ha sålt skrot för 85 miljoner kronor och inte skattat för det, skriver P4 Jönköping. Verksamheten började under 2006 där huvudmannen är en man som drev ett metallföretag i Värnamo. Tillsammans med de andra åtta ska de ha åkt runt i länet och handlat med skrot utan att ha bokfört samt mixtrat med fakturor och kvitton.

– En av åtalspunkterna handlar bland annat om grovt bokföringsbrott och där hamnar vi på fakturor på 85 miljoner, säger kammaråklagaren Ann-Charlotte Boo i artikeln.

Ert alternativ

när det gäller gjuteriförnödenheter

GiAB

Gjuteri & industriteknik i Halmstad AB

Svarvaregatan 10 302 50 Halmstad Tel 035-10 64 84 Fax 035-10 64 89
info@giab.nu www.giab.nu

Företagsronden

Ny produkt från Säkra!

Kreditförsäkring – få betalt även om kunden inte betalar. Sverige är ett av de länder där antalet konkurser nu ökar snabbare än väntat.

Per oktober i år har konkurserna ökat med 11% jämfört med förra året enligt UC.

Med en kreditförsäkring kan du effektivt försäkra ditt företags största tillgångar – dina kundfordringar.

Med en kreditförsäkring får du:

- Snabb ersättning när din kund inte betalar
- Löpande bevakning av dina kunders kreditvärdighet
- Global inkasso
- Rådgivning vid försäljning på kredit

Risktagande är ett naturligt inslag i en affärsrelation. Men alla risker är inte värda att ta. En konkurs för en av de största kunderna får allvarliga konsekvenser för de flesta företag. Med tanke på den kraftiga ökningen av antalet konkurser under de senaste åren och att 75 % av alla förluster sker i

väletablerade kundrelationer, kan det vara av intresse att ta reda på vad en kundförlust skulle innebära för dig och din verksamhet.

En kreditförsäkring ger dig möjlighet att säkra verksamhetens likviditet och konkurrenskraft. Om olyckan ändå är framme täcker kreditförsäkringen vanligtvis 85–90 % av kundfordran och utbetalas snabbt så att ditt företag kan gå vidare utan ekonomiska problem.

Har du intresse att veta mera kontakta SÄKRA, Jan-Åke Classon, mobil 0708-121371 eller maila jan-ake.classon@sakra.se

Suncab får ny VD & marknadsansvarig

Till ny verkställande direktör på Udenäs Verkstad AB, fd Suncab AB www.suncab.se, har utsetts Patrik Kåhre med verkan från 1 oktober.

Patrik kommer närmast från IDC West Sweden AB där han arbetat som företagsrådgivare. Han har tidigare under cirka 5 år varit anställd hos Volvo Powertrain AB, Skövde, i ett antal olika ledande befattningar i dess gjuteri och bearbetningsenheter. Patrik är 47 år.

Som marknadsansvarig har engagerats Svante Cederqvist. Han har ett brett förflutet i verkstadsindustrin bl.a. inom Finnveden Powertrain, Fröjdia Group och Calvi Group.

Vi hälsar Patrik och Svante välkomna till företaget och ser detta som en del i den satsning som "Nya Suncab" har startat.

Suncab AB gick i konkurs i februari 2012 och företaget kommer att återta detta namn när konkursen är avvecklad. I samma ägargrupp ingår företagen Noremech AB www.noremech.se och Lidköpings Mekaniska Verkstrads AB www.lmv.se.

PO Wetterlind som verkat som försäljningsansvarig lämnar företaget.

Aktuellt från

Under 2013 kommer Swerea SWECAST att lämna ett pröva-på-erbjudande gällande miljö och energitjänster till SJMF:s medlemmar.

Aktuell bedömning av råvarumarknaden från SEB

Stämmingsläget på råvarumarknaden har ljusnat den senaste månaden, från att ha präglats av stor oro. Basmetallerna har gynnats av detta. Den senaste månaden har aluminium och nickelpriserna på Londons metallbörs (LME) stigit med 10 %. Järnmalmpriset har dock fortsatt att falla.

KÄLLA: BLOOMBERG. BILDEN VISAR DET SENASTE ÅRETS PRISUTVECKLING PÅ ALUMINIUM PÅ LME. DEN SENASTE MÅNADEN HAR PRISSTIGIT KRAFTIGT. TEKNISKT MOTSTÅND FINNS PÅ 2200 DOLLAR PER TON OCH STÖD FINNS PÅ 1900 DOLLAR.

Vi på SEB förväntar oss ökad import av koppar till Kina. LME-lagren börjar minska. Codelco, världens största kopparproducent, tror på en stabil efterfrågetillväxt i Kina på mellan 5 och 7 %, enligt uttalanden förra veckan. Koppar har stigit minst av basmetallerna den senaste månaden, bara 4 %.

Vad gäller järnmalm är marknaden välförsedd. Den djupdykning vi såg för några månader sedan berodde på temporärt överskott och det fick priset att rekylera upp mot 120 dollar. Vi anser att det är ett för högt pris i dagsläget och tror att ett mer "rätt" pris just nu borde vara inom intervallet 90–110 dollar. Vi har svårt att se att priset på järn och stål ska stiga mycket de närmaste månaderna och därmed skiljer den marknaden sig från de andra basmetallerna.

Alla metallpriser går att prissäkra via svenska banker, t.ex. genom SEB:s råvaruavdelning.

Torbjörn Iwarson
Råvaruchef på SEB
torbjorn.iwarson@seb.se

Eftersom Kina står för en avgörande andel av efterfrågan på metaller, har den nyligen publicerade månadsuppdateringen på inköpschefsindex (PMI) i Kina fått stort genomslag. Med rätta. Söndagens PMI låg på 50.6 jämfört

med 50.2 i oktober. En siffra över 50 innebär tillväxt. Tidigare under året har Kinas PMI legat under 50. Att förtroendet för ekonomin nu ökar i Kina kan tyda på att konjunkturen har vänt uppåt.

Kursutveckling, basmetaller

Råvara	BBG Ticker	Enhet	Pris	% 1v	% 1m	% 3m	% 1 år
Koppar	LMCADS03	USD/ton	8 005.00	3 %	4 %	4 %	1 %
Primäraluminium	LMAHDS03	USD/ton	2 120.00	6 %	10 %	10 %	0 %
Nickel	LMNIDS03	USD/ton	17 500.00	6 %	10 %	8 %	-1 %
Zink	LMZSDS03	USD/ton	2 041.00	3 %	9 %	9 %	-1 %
Bly	LMPBDS03	USD/ton	2 256.00	3 %	8 %	13 %	7 %
Järnmalm 62% Kina	TSIPIO62	USD/ton	117.10	-1 %	-2 %	35 %	-16 %

Hästveda gjuteri säljs på exekutiv auktion

Lokalerna har stått tomma i ett drygt år

DET ÄR ETT DRYGT ÅR SEDAN DET VAR VERKSAMHET I GIJETERIET I HÄSTVEDA OCH FÖRFALLET HAR SÅ SMÅTT BÖRJAT. FOTO: ROBERT ROLF

Det gamla gjuteriet ska säljas på exekutiv auktion. Om en vecka är det visning av lokalerna och torsdagen den 20 december hålls auktionen hos kronofogden i Kristianstad.

2008 invigdes en tillbyggnad, som kostat 85 miljoner kronor att uppföra, och då var framtidsplanerna stora för gjuteriet i Hästveda. Tre år senare gick ägaren Camito Technology Center i konkurs, och sedan i fjol somras har lokalerna stått tomma och öde.

Förfallet har snabbt satt sina spår, och på vissa delar av gjuteriet syns krossade rutor och ogräs växer vilt på området.

Nu är dock ett första steg taget mot att det ska bli ny verksamhet i lokalerna. Hela gjuteriet och den intilliggande 1 ½-plans villan ska nämligen säljas på exekutiv auktion den 20 december. Men redan om en vecka, den 7 december, är det visning av lokalerna.

Villan har en boarea på 171 kvadratmeter och innehåller 6 rum och kök. Gjuteribyggnaderna har en sammanlagd yta på nästan 5 400 kvadratmeter.

Varav den nyaste delen som är uppförd 2007 är på drygt 2 000 kvadratmeter.

Det beräknade marknadsvärdet är på de fyra gjuteribyggnaderna totalt 8 400 000 kronor, och på villan 450 000 kronor.

Robert Rolf

Källa Norra Skåne

*Vi tackar våra
annonsörer för 2017*

*God Jul
&
Gott Nytt År*

önskar
Lättsmält

 STENA

 FOSECO

 SIBELCO
NORDIC

 Westmet
Metall

swerea | SWECAST

KARLEBO
EN DEL AV **BEJERTECH**

2

real ab

ermalms
Gjuteri AB

Välkommen som medlem!

Detta erbjuder vi bland annat

ÅRSMÖTE 26-28 APRIL I ARVIKA

Trevlig sommar önskar SJMF!

Studieresor & kontaktreferenser

Skicka ett mejl till info@sjmf.se med dina kontaktuppgifter, så kan du också bli medlem! Ett personligt medlemskap kostar bara 250:- per år.

Nytt från SIS

SIS, Swedish Standards Institute, är en medlemsbaserad, ideell förening som är specialiserad på nationella och internationella standarder. SIS är marknadsledande på standarder i Sverige och kännetecknas av affärsmässighet, kunnighet och öppenhet i relationen med kunder, medarbetare, leverantörer och samarbetspartners. Om vi lägger till kundnytta och arbetsglädje har vi samtidigt benämnt alla SIS värdeord som vi lever efter. Vårt dotterbolag, SIS Förlag AB, ger ut och säljer standarder och handböcker samt erbjuder utbildning och konsulttjänster.

Affärsidé

SIS hjälper kunder utvecklas och effektiviseras genom att erbjuda en neutral mötesplats för påverkan på standarder, utbildning och tillgång till vägledande information.

Kunder

SIS drygt 12.000 kunder är ett tvärsnitt av Sverige. Myndigheter, börsföretag, små och medelstora företag, samt kommuner, landsting och organisationer.

Standarder för gjuterier

SS-EN ISO 8062-serien, Geometriska produktspecifikationer (GPS) - Dimensionstoleranser och geometriska toleranser för formstycken

SS-ISO 8062, Gjutgods - System för dimensionstoleranser och bearbetningstillägg, har ersatts av SS-EN ISO 8062 i tre delar.

Del 1, SS-EN ISO 8062-1:2007 Ordlista, innehåller terminologi på engelska och franska för ett 60-tal uttryck som används vid måttsättning av gjutgods. Innehållet är helt nytt jämfört med tidigare utgåva.

Del 2, ISO/TS 8062-2, Regler, är ännu inte publicerad. Denna del behandlar regler för toleranssättning och här hittar man några nya ritningssymboler, samt många exempel på tillämpning av reglerna.

Del 3, SS-EN ISO 8062-3:2007 beskriver både generella dimensions- och form- och lägetoleranser för gjutna detaljer av metall oberoende av material och gjutmetod. Den innehåller också klasser för bearbetningstillägg.

En nyhet är att standarden nu också ger möjlighet att specificera generella form- och lägetoleranser för vissa formriktnings- och lägestoleranser (planhet, raket, rundhet, parallellitet, vinkelräthet, koaxialitet och symmetri).

De tidigare CT-graderna har nu förfinats så att det finns två olika system; DCTG och GCTG. Nytt är att generella form- och lägetoleranser anges genom att man anger en GCTG-grad i en textnot på ritningen och standarden innehåller nu tabeller med toleransvärden även för form- och lägetoleranser.

DCTG = Dimensional Casting Tolerance Grade.

GCTG = Geometrical Casting Tolerance Grade

För riktningstoleranser (parallellitet och vinkelräthet) är det en regel att ett referenssystem ska anges på ritningen.

För lägestoleranser (koaxialitet och symmetri) anges regler för vad som ska utgöra referens och exempel på detta visas i en bilaga. Exempel på uttydning av generella form- och lägestoleranser för de toleranstyper som standarden omfattar visas också.

SS-EN ISO 10135:2009, Geometriska produktspecifikationer (GPS) – Ritningsangivelser för formgjorda artiklar i teknisk produktdokumentation (TPD), kompletterar SS-EN ISO 8062 och är en betydande utökning jämfört med den tidigare utgåvan. Den innehåller många exempel.

Samtliga standarder kan beställas från SIS Förlag, sales@sis.se, telefon: 08-555 523 10.

Componenta stänger en produktionslinje

Gjuteriföretaget Componenta inleder samarbetsförhandlingar. Bolaget planerar att stänga den ena produktionslinjen på gjuteriet i Jakobstad.

En levande industri på Elmia Subcontractor

Industrin upplever just nu tuffa tider och bolag efter bolag varslar. Samtidigt har industrins egen mäss, Elmia Subcontractor, präglats av kämpaglöd och framåtanda.

– Underleverantörerna har en stark livskraft. Utställare och besökare har diskuterat konkreta projekt och det har gjorts affärer. Det är ett styrkebesked, säger mässans projektledare Karla Eklund.

När årets Elmia Subcontractor idag stänger portarna kan det återigen konstateras att mässan är industrins marknadsplats nummer ett. Trots det aktuella läget med inbromsningar i ekonomin och storvarsel i företagen. Trots dystra siffror i branschorganisationernas rapporter som presenterats på mässan.

– Det är trista tider, men kom ihåg att det är då man gör de bästa affärerna, sa chefekonom Anders Rune när han redovisade Teknikföretagens Outlook för 2013.

Upplevelsen på mässgolvet har varit att det är just så många företag tänker. Under mässan har många konkreta projekt diskuterats och affärer gjorts i montrarna.

– Vi har fått ett rad skarpa förfrågningar. Det roliga är att många av dem kommit från företag som vi har tänkt kontakta någon gång i framtiden. Nu kom de till oss i stället. Jag är rätt säker på att det blir affärer med närmare hälften av dem, säger Andy von Essen, vd Davab Elektronik och Arvika Industriklabbe.

Mässans projektteam är mycket glada att konstatera att Elmia Subcontractor återigen stått värd för tusentals lönsamma affärsmöten.

– Med positiva tongångar från årets mässdeltagare i alla led är jag stolt att säga att vi har stärkt vår ställning ytterligare som norra Europas ledande underleverantörmässa, säger Karla Eklund.

Röster från mässgolvet:

”Jag har träffat många av våra leverantörer och tar med mig en hel del matnyttigt hem. Det var också intressant att lyssna till inköpschefer från andra storföretag och få bekräftat att vi jobbar ganska lika.”

Ann-Mari Nystedt, Country Supply Manager, ABB

”Här blir det direkt, konkret och tydligt. För oss som koncern är det ett utmärkt tillfälle att dela kunskaper och samarbeta kring nya och befintliga kunder.”

Lennart Persson, vice VD Xano

”Vi har fått skarpa förfrågningar trots att vi är nystartade och inte ens kan visa konkreta produkter än.”

Kenny Johansson, grundare av Polycron

”Det har varit en intressant mäsas, större än förr och mer global.”

Per-Olof Rydh, vd GGP Sweden

”Som inköpare är det här den bästa mässan att besöka för att hitta vad man letar efter.”

Hans Hosang, strategisk inköpare Gerdins Components

”Mässan har varit bra. Vi har några leverantörer som vi passar på att besöka. Samtidigt har vi inget emot att hitta nya, även om vårt verksamhetsområde är smalt.”

Thomas Hagsten, VD Ekström Värmetekniska

”Vi har fått många intressanta förfrågningar, bland annat en som kan bli något riktigt stort.”

Jimmy K. Poulsen, säljchef på danska Acoplastic

Fakta Elmia Subcontractor

Antal besökare: 14 115

Antal utställare: 1 175

Utställningsyta: 18 115 kvm

Deltagarnationer: 29

Mässan arrangerades i år för 29:e gången.

JUHA TAMMINEN,
MÄSSAMORDNARE

Juha Tamminen arbetar som mässsamordnare mot företag och organisationer speciellt inriktad på nordiska mässhdeltagare.

Under många år har SJMF anlitat företaget under Elmia subcontractor, så även denna gång.

Fördelarna är att montern finns i samma hall där de flesta gjuterier finns samlade.

I anslutning till montern finns tillgång till enskilda mötesrum samt större fikarum. Tamminen bokar montrar cirka ett år före mässan för att säkerställa placering mm.

Tamminens uppfattning är att det fanns färre utländska utställare på årets Subcontractur, en anledning kan vara att det samtidigt anordnas en motsvarande mäsä i Frankrike, en annan anledning är givetvis konjunkturläget i flera länder.

Däremot är det fler svenska gjuterier på Elmia i år jämfört med tidigare år. Det tär också utökade ytor mot förra året.

MAGNUS JOHANSSON,
HOLSBYVERKEN

Magnus Johansson, Holsbyverken.

Magnus är en van mässhdeltagare, har byggt Holsbyverkens monter de senaste 15 åren.

Inför mässan har man skickat inbjudan till sina kunder. Ser mässan främst som en mötesplats för sina befintliga kunder men givetvis välkomnar även nya kunder.

Holsbyverken är nöjda med året, men har dock märkt en viss nedgång de senaste månaderna i orderingången. Holsbyverken kommer inför nästa år utöka personalen med ytterligare en säljare.

GERT-OVE I SAMSPRÅK MED
OLLE AHLSTRÖM

Olle Ahlström som är VD på Storebrogjutier AB. De träffar många av företagets kunder under mässhdagarna. De flesta har fått en personlig inbjudan. Under mässhdagarna arrangerar man även en speciell VIP kväll för sina kunder.

Året har hittills varit bättre än fjolåret med en volymökning. En anledning till detta beror på den produktförskjutning man gjort genom

att erbjuda sina kunder en mer högförädlad produkt än tidigare. Detta har också inneburit en större kundbas med ökade konkurrens fördelar.

Storebro industrier AB omsätter cirka 75 miljoner, dotterbolag till Nötuddens industrier. I samma koncerna finns Roslagsgjutier och Kohlsva gjuterier.

Mönsterås Metall

Torbjörn Uddén gläds åt en bra orderingång och att året överträffar fjolåret.

Han ser framemot att träffa nya kontakter på mässan. Han påpekar att dag två brukar vara bästa dagen. Han är dock lite oroad över

att det blir allt fler endagsbesökare på mässan.

Eftersom mässan blir större och större blir tiden att träffa kunder allt mindre under mässan. Kunderna hinner knappt gå runt hela mässan på en dag.

Företaget omsätter cirka 115 milj, levererar framför allt Gjuten aluminium.

SJMF var representerade av:

- Westermalms Metallgjuteri
- Sedenborgs Metallgjuteri
- Nya Metallgjuteriet
- AGE Metall
- Soundseal AB
- GIAB
- Lyrestad Gjuteri

SJMF: S MONTER

minerals

engineered to perform

Vi vet vad som krävs. Vi har ett brett sortiment till gjuterier, stål- och metallverk. Men vi har också medarbetare med många års erfarenhet och teknisk kompetens som finns där för dig.

SIBELCO
NORDIC

Box 14142, 400 20 Göteborg
T: 031-733 22 00 F: 031 - 733 22 01
info.molndal@sibelco.com
www.sibelconordic.com

Studieresa till Tyskland

14–19 september 2012

Äntligen var det dags med årets studieresa till Berlin och Dresden. Vi blev totalt 33 personer som med tillförsikt hade anmält oss till resan. Efter egen transport till Berlin och Motell One samlades vi till en gemensam middag på kvällen. Lördagen fick vi en guidad tur i Berlin som avslutades med en gemensam lunch. På eftermiddagen fanns det tid för shopping på de många alternativ som fanns.

Gert-Ove

Söndagen tog vi tåget till Dresden och efter incheckning på hotell Terrassenufer blev det en båttur på floden Elbe.

Måndagen var det dags på studiebesöken, bl.a hos degeltillverkaren Mammut-Wetro GmbH. Företaget beviljades sitt första patent på tillverkning av deglar redan 1875 och då av Kungen av Sachsen. Företaget har allt sedan fortsatt att utveckla deglar och är idag en erkänd tillverkare och säljer sina deglar globalt. Bland annat är processen isostatisk pressning en viktig milstolpe i företagets historia. Tillsammans med en särskild bränning av deglarna utgör grunden för en hög kvalitet. Ett resultat av att ständigt arbeta med forskning och utveckling av materialet kiselkarbid. All tillverkning är certifierad enligt ISO 9001:8.

Efter besöket fick en guidad tur i staden Bautzen som grundades år 2002. Vi tackar Bosse och Beijer Industri som stod för planering och värdskap. Tisdagen fortsatte med studiebesök och på kvällen avslutades med en gemensam middag.

Alla deltagare verkade nöjda med studiebesöken och kringarrangemangen och hoppas vi alla ses till nästa års studieresa.

DEGLAR FRÅN MAMMUT-WETRO

STADEN BAUTZEN

MAMMUT WETRO HAR TILLVERKAT DEGLAR I MER ÄN 135 ÅR

25 års helgjuten erfarenhet!

Från litet hemmakontor till helhetslösningar i två länder.

GIAB, Gjuteri & Industriteknik i Halmstad AB, är i dag ett välkänt företag inom gjuterinäringen. Företaget startades 2001 i liten skala av Lars Pettersson och Johan Thurnäs med kontor hemma i Lars villa. Sedan starten har GIAB utvecklats väldigt positivt och det blev snabbt aktuellt att skaffa större lokaler. I dag omsätter GIAB cirka 12 miljoner.

Företagets nuvarande lokaler finns sedan sju år tillbaka på Svarvaregatan i Halmstad, inte långt från avfarten till E6.

Både Lars Pettersson och Johan Thurnäs, som är jämna-åriga, har lång erfarenhet och har arbetat i gjuteribranschen sedan slutet av 80-talet. Båda har sina rötter i Halmstad där de bor med sina familjer. Johans två söner är vuxna medan Lars dotter går på mellanstadiet. Även om deras fruar Mia och Lisa har andra anställningar utanför företaget, finns de i bakgrunden och ställer upp vid behov. Även Johans söner samt ett par pigga pensionärer rycker in när det behövs.

Bägge familjerna är intresserade av idrott och sponsrar såväl HBK och Drott samt HBP:s flickor födda -01, där Lars dotter spelar.

– Vi går på så många matcher vi kan, säger Lasse, som hoppas mycket på HBK när laget nu tog klivet upp i allsvenskan igen.

Snabb och personlig service

Den personliga servicen kommer i främsta rummet för Lars och Johan och snabb service har hela tiden varit och blir en allt viktigare parameter. De flesta kunderna, som finns i hela Sverige och i Norge, besöks regelbundet. Lars och Johan har god kännedom om gjuteriernas förutsättningar och är lyhörda för kundernas önskemål och krav på kvalitet.

Samarbetet med en rad välrenommerade och etablerade ISO-certifierade tillverkare av förnödenheter och utrustning, inte bara för gjuteri utan även metall och stålverk, garanterar att kvaliteten håller vad den lovar. Det är självklart för både Lars och Johan att göra studiebesök hos leverantörerna och att finnas på plats vid aktuella mässor. De strävar efter att vara en flexibel samarbetspartner med rätt kvalitet till rätt pris.

Ständig vidareutveckling

GIAB:s vision är att arbeta med helhetslösningar och produktprogrammet vidareutvecklas hela tiden. Ett exempel är en ny leverantör som man nu lanserar. FerroPem är en

världsledande tillverkare av ympmedel och FeSiMg för järnlegeringar, där GIAB redan levererar material till flera svenska gjuterier.

Ett annat exempel är att man testat ett nytt miljövänligt bindemedel för sand samt ett nytt återvinningskoncept. Detta är redan i bruk på ett tyskt gjuteri som besöktes av Lasse och Johan i somras tillsammans med en kund från Sverige.

– Även om det är lite skakigt på gjuterimarknaden mellan varven försöker vi ha båda fötterna på marken och ser framåt med tillförsikt. Vi jobbar ständigt vidare för att bli ”ert alternativ”, säger Johan Thurnäs.

GiAB

25 års helgjuten erfarenhet!

GIAB är en förkortning av Gjuteri & Industriteknik i Halmstad välkänt företag inom gjuteri näringen.

Företaget startade 2001 av Lars Pettersson och Johan Thurnäs och har sedan dess utvecklats väldigt positivt. Idag omsätter företaget cirka 12 milj.

De senaste 7 åren finns företaget på Svarvaregatan i Halmstad. Det ligger inte långt från avfarten på E6.

Både Lars och Johan har lång erfarenhet av gjuteribranschen, båda har arbetat i näringen sedan slutet av 80-talet.

Både Lars och Johan har sina rötter i Halmstad, numera har båda vuxna barn. Det blir lite tid över till fotboll och handboll. Vi får hoppas det blir lite mer tid nästa år då Halmstad BK nu är tillbaka i allsvenskan.

Numera har man siktet inställt på framtiden för Giab, tidigare var siktet även inställt på måltavlan vid pistol-skytte. Men sedan några år ligger pistolerna nerpackade.

Man sätter den personliga servicen i främsta rummet men deras snabba service blir en alltmer viktig parameter.

Man besöker de flesta kunderna var 5–6 vecka. Kunderna finns i hela Sverige och delvis i Norge.

GIAB's produktportfölj är förnödenheter såsom maskinutrustningar, ugnar och skänkar.

Man arbetar med att erbjuda kunderna en helhetslösning av produkter och tjänster.

Genom att besöka mässor och goda kontakter med leverantörer arbetar man ständigt med att förnya sina produkter för att alltid kunna erbjuda kunderna den bästa lösningen.

Ett exempel på en ny produkt som man nu lanserar är en produkt från Ferro Pem.

www.foundrysolution.com

Kol är mer än
en enkel råvara.

Vill du veta mer om hur Carbomax anpassar rätt kol eller legering för din process? Hör av dig, vi berättar gärna mer.

CARBOMAX

Designing Raw Materials.

Gjuteriet som håller formen

Hejargatan 3a
632 29 Eskilstuna

**SAND- och KOKILLGJUTNING
BEARBETNING**

i aluminiumlegeringar

Tel: 016-14 84 30

Fax: 016-12 45 62

Epost: info@agemetall.se

Hemsida: www.agemetall.se

SANDGJUTGODS I TUNG- OCH LÄTTMETALL

- Kvalificerat gjutgods med snabba leveranser.
- Specialitet: Aluminiumbronser med hög slitstyrka och mycket god korrosionsbeständighet.
- Vi gjuter även ren koppar.
- Max styckevikt: 800 kg tungmetall.

*För en professionell lösning
på små eller stora gjuteriproblem.*

Ring 0589-123 35
mail@fridmetall.se

Frid Metall AB
Box 86, 732 21 Arboga.
www.fridmetall.se

Störst på små och stora maskiner

Är du på jakt efter en erfaren leverantör med nytänkande lösningar inom gjuteribranschen? Vi på Karlebo Gjuteriteknik har försett industrin med maskiner och förnödenheter i mer än åttio år. Med mer än tusen lyckade installationer i bagaget kan vi erbjuda såväl hög kvalitet som leveranssäkerhet.

Oavsett om du är verksam inom pressgjutning eller sandgjutning har vi lösningen du söker. Vi hjälper dig med allt från planering och analys till installation och service.

Läs mer om oss på www.karlebo.se

KARLEBO
EN DEL AV **BEIJERTECH**

Karlebo ingår i Beijer Tech, en grupp specialiserade bolag som samarbetar för att hjälpa nordisk industri att bli ännu mer konkurrenskraftig. www.beijerotech.se

Lundgrens
SVERIGE AB
EN DEL AV **BEIJERTECH**

BEIJERS
EN DEL AV **BEIJERTECH**

TEBECO
EN DEL AV **BEIJERTECH**

KARLEBO
EN DEL AV **BEIJERTECH**

BEIJERS
EN DEL AV **BEIJERTECH**

BEIJERS
BEIJERTECH YHTIÖ

PREBENZ
EN DEL AV **BEIJERTECH**

Aktuellt från kansliet

Vår monter på Elmia Subcontractor var som vanligt uppskattad med många besökare.

Under många år har vi anlitat Tamminen att boka och bygga vår monter och det fungerade utmärkt även denna gång. Som framgår av reportaget från mässan är det en mycket god stämning i branschen och med väldigt god framtidstro. Det är glädjande med de dystra besked som kommer framför allt från länderna kring medelhavet.

Under mässan träffade vi en representant från SIS. Vi har fått en första vink om de nya standarder som kommer framöver. Se denna artikel på sidan 15. Vi hoppas kunna få mer utförlig information till nästa nummer av Lättsmält.

Vi planerar att nästa Lättsmält skall komma ut under mars 2013.

Årsmötet kommer som vanligt vara i slutet av april närmare bestämt 26–28 april.

Det kommer att förläggas till Helsingborg. Studiebesök är planerat att ske hos Elektro Linden. Program kommer ut skickas ut i god tid.

Senast till årsmötet skall SJMF:s hemsida vara i luften. På hemsidan skall givetvis länkar till samtliga medlemmar finnas, liksom till leverantörer.

Hemsidan är tänkt att finansieras med annonser.

Som vanligt planerar vi en studieresa i slutet av sommaren 2013. Målet är planerat att vara Kroatien/Bosnien och då med samma upplägg som senast att vi samlas på plats.

Studieresan 2013 planeras att gå till Kroatien/Bosnien

Under hösten har det varit tystare än vanligt med ”nyheter – skvaller” i branschen vi tar detta som ett gott tecken även i fall det blir mindre material för Lättsmält.

Kansliet önskar er alla trevliga helger framöver.

Gert-Ove Ellström

*God Jul
& Gott Nytt År!*

VAD GÖR DIG MER FRAMGÅNGSRIK?

Välkommen
till Stena
Aluminium!

Vi erbjuder både teknisk support och utbildning i nära samarbete med våra kunder. Målet är att öka kundens framgång genom ökad kvalitet och effektivitet.

Vi tillhandahåller kundanpassad teknisk support som kan omfatta såväl materialanalys, process- och produktutveckling som rådgivning inom flertalet områden. Genom anpassade utbildningar inom om-

råden såsom metallurgi, process, kvalitet, konstruktion med mera kan vi hjälpa dig att på både kort och lång sikt höja kvalitet och effektivitet.

Att hjälpa våra kunder är vårt uppdrag! För mer information, ring 010-445 95 00.